

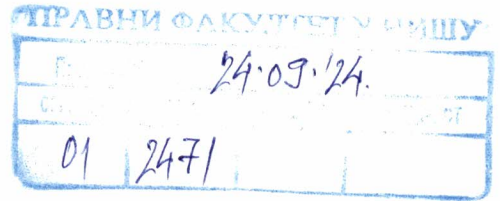
Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 01-2481/1
24/09/2024. године

На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Од слободе до тоталитаризма”, кандидата Долашевић Драгана, број досјеа М024/23-О, студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 24/09/2024. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.
2. Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.
3. Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења.
4. Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА ЗА ПРАВНО ТЕОРИЈСКЕ НАУКЕ

КОМИСИЈА

ЗА ОЦЕНУ И ЈАВНУ ОДБРАНУ МАСТЕР РАДА

Проф. др Саша Кнежевић, председник Комисије

Проф. др Славиша Ковачевић, члан комисије

Проф. др Марко Трајковић, члан комисије и ментор

Комисија (образована Одлуком бр. 01-2422 од 18.09.2024. године) за оцену и јавну одбрану мастер рада под насловом „*Од слободе до тоталитаризма*“ кандидата Драгана Долашевића М024/23-0 у саставу: Проф. др Саша Кнежевић, председник Комисије, Проф. др Славиша Ковачевић, члан комисије, Проф. др Марко Трајковић, члан комисије и ментор, подноси

ИЗВЕШТАЈ

Кандидат Драган Долашевић М написао је мастер рада под насловом „*Од слободе до тоталитаризма*“ у захтевној форми која је неопходна за израду и писање мастер радова на Правном факултету у Нишу а његова садржина одговара захтеваном степену научног сазнања. Избор теме, студијско истраживачки рад, коришћена литература, указују да се кандидат одговорно и систематично бави овом темом, те стога Комисија даје позитивну оцену и извештај на мастер рад за јавну одбрану. Мастер рад је написан на страна компјутерски обрађеног текста, са 34 библиографских јединица, од којих је 8 на страном, енглеском језику. Што се тиче структуре мастер рада она се састоји од Увода и још од 5 наслова, закључка, пописа коришћене литературе, пописа остале истраживачке грађе, сажетак и кључне речи, Abstract и биографије студента.

У уводном делу, аутор мастер рада методолошки изведено, дефинише и образлаже сам предмет истраживања, хипотезе, методе и саму логичку повезаност структуре мастер рада.

У првом наслову „*Слобода као етичка потреба*“ одређује се појам слободе као вредности ка којој сви теже, те је због тога она и вредносно „проблематична“ због истовремене потребе да она буде што шира, али истовремено и што ужа, а све у зависности од равни са које се посматра. Као таква била је предмет сталног правно-филозофског разматрања, и мора се довести у везу са свим друштвеним кретањима, па и оним кретањима која воде до тоталитаризма, на чему је указано у раду.

У другом наслову „*Да ли је то демократија?*“ наводи се да у демократији наивно схваћеној можемо видети владавину народа заснованој на личној аутономији и слободи, што ипак историја показује да није могуће, наводи се у раду. Истовремено онда је било какво удруживање у државу немогуће и непотребно. А када би људи имали толико развијену свест о слободи личној и другог онда и нема потребе за државом, уосталом та фаза развоја друштва предмет је интересовања Карла Маркса, ваљано се закључује у раду. У раду се наводи да се данашње друштво окреће демократији и долази до закључка да је то нешто ваљано што је већ настало у Атини, при том не узимајући у обзир све нејасноће које је она подарила, попут одсуства пуне једнакости, слободе и људског достојанства.

У трећем наслову „*О аутократији*“ заузима се став да се стварност се ипак може боље објаснити кроз аутократију. Тако и производ друштвене стварности аутократија, која се мора назвати негативном друштвеном појавом. Као таква она увек означава самовладу, или вршење власти у свом и искључиво свом интересу, иако је морамо признати имати интерес потпуно легитимна ствар. Ипак, у раду се ваљано закључује да сваки облик политичког режима ипак нуди у својој коначници антииндивидуалистички став. А, ако се жели да аутократију вежемо за појам моћи те неутољиве воље за моћ то је погрешно, јер она стоји тамо где стоји човек, ваљан је закључак рада. Тамо у аутократији ипак нечега нема, наводи се у раду, или га има превише формално, а то су избори за највише органе власти, након чега можемо рећи да ту друштвену заједницу чине поданици, а не грађани.

У четвртом наслову „*О тоталитаризму код Хане Арент*“ недвосмислено тачно наведено је да је прва не само исцрпна, већ заиста права анализа тоталитаризма била је подухват Хане Арент. У свом раду Хана Арент ће прва испитати корене настанка тоталитаризма. Више него јасно и исцрпно, као и оригинално, то је допринос Хане Арент

у откривању ове негативне друштвене појаве која је својствена сваком друштву. У раду је јасно наведено шта је то што према мишљењу Хане Арент води ка тоталитаризму, као и шта је то живот у таквом негативном окружењу, те да ли се на такво нешто обичан човек може навићи. У таквом систему, одсуства појединца, моћ државе очитује се у организацији масе у чему се губи свака индивидуа. Између осталог у раду се указује на цикличне кругове незадовољства као разлог за настанак тоталитаризма. А друштво у њих запада онда када схвати да народ собом не може да управља, те самим тим ни да управља државом. Хана Арент није само одредила корене тоталитаризма већ је указала и на елементе на којима се заснива тоталитаризам попут улоге масе, елите, симпатизера, тајне полиције, агента доушника. Указано је и на појам страха, као основе за изградњу и функционисање тоталитаризма. Јасно је, и то је у раду један од закључака, да је немогуће анализирати ову тему а не посветити посебну пажњу раду Хане Арент.

У петом наслову „*О последицама тоталитаризма у делу Хане Арент*“ указано је на питање шта се дешава након тоталитаризма. Разматрање Хане Арент заснива се на хватању у акцији *Гарибалди* а потом и суђењу Адолфу Ајхману у Јерусалиму, чему је она и присуствовала као дописник. Све велике мисли о злу и страху могу се подвести под изванредан склоп који она даје, под „баналност зла“. Колико год се трудили да нађемо разлоге за зло, сматра Хана Арент а наведено је у раду, то се показује као непотребно, јер зло нема потребе за разлозима, оно постоји и без њих.

У закључном разматрању аутор даје своје закључке након дефинисање свих појмова који су и основа овог рада, као и дефинисање и свој закључак да је сан о апсолутној, неометаној слободи оних који су подређени државној власти не само у аутократији и тоталитаризму, већ и у формалној демократији није могућ. Тако се заузима став у раду да је та садржинска демократија чиста фикција, или социјални идеал подчињених који никада нећемо видети. Изгледа, такав је став изнет у раду да људи нису начињени да живе у једнакости, већ у односу субординације, надређености и потчињености. То је плодно тло за развој тоталитаризма, те тако не изгледа потпуно чудно да се брзо прелази пут од слободе до тоталитаризма.

Мастер рад „*Од слободе до тоталитаризма*“ одликује се добром изборном темом испитивања, и током формулисање предмета, значаја, циља и хипотеза мастер рада, у раду су коришћени филозофски, аксиолошки и правни методи.

Аутор је у свом раду објаснио и системски образложио што кроз закључке што кроз различите теорије о дефинисању самог појма морала, права, етике као и о њиховој узрочној вези, о негативним моралним деловањима као и позитивним, да морално поступање и јесте суштина, али да би се резултат видео, мора се радити на моралном расуђивању пре него што се предузме акт чињења, јер ту је основа свих касније последица које се могу јавити у друштву. Аутор је у свом раду и објаснио да друштво осећа све промене било оне негативне или позитивне, али са јачањем правих друштвених вредности, са јачањем осећаја одговорности, поштовања закона и осећаја за друге, тек тада се може рећи да је то друштво на једном добром путу да постојане морално, праведно и наравно где постоји оно најважније начело а то је начело владавина и правна држава.

На основу овог Извештаја, Комисија у наведеном саставу, сматра да је мастер рад „*Од слободe до тоталитаризма*“ кандидата Драгана Долашевића (М), подобан за јаву одбрану јер је задовољио методолошке, теоријске и емпиријске. У раду, аутор је обрадио постојећу, репрезентативну литературу, извршио њену интерпретацију, креативно структурисао рад по одређеним насловима. Мастер рад је резултат научног, критичког, систематизованог и самосталног сагледавања значајних аспеката и приступа дефинисања појма слободe као вредности, те пута који се прелази од такве вредности до тоталитаризма.

У Нишу, 20.09.2024. године

Проф.др Саша Кнежевић, председник комисије

Проф.др Славиша Ковачевић, члан комисије

Проф.др Марко Трајковић, ментор, члан комисије

